

„Seznamte se, prosím...“

Třásněnka *Thrips setosus* – nový škůdce nejen hortenzií v Evropě

Výskyt třásněnky *Thrips setosus* byl nedávno zaznamenán v Nizozemsku na produkční ploše hortenzií (*Hydrangea* sp.) určených k dalšímu pěstování. *T. setosus* je polyfágní druh třásněnky z čeledi Thripidae (třásněnkovití) a je jedním z asi deseti druhů třásněnek, které jsou schopny přenášet Tomato spotted wilt virus (TSWV) způsobující onemocnění nazvané virová bronzovitost rajčete. Jedná se o první zdokumentovaný výskyt tohoto druhu třásněnky na území Evropy.

Až donedávna byl výskyt třásněnky *Thrips setosus* znám pouze v části Asie, konkrétně v Korejské republice a Japonsku (zde je široce rozšířena). V letech 2006 a 2007 byla třásněnka zjištěna v Singapuru v rámci průzkumu

Solanum lycopersicum, *Solanum melongena*, *Solanum tuberosum*; okrasných rostlin (např. *Abelia spathulata*, *Brassica oleracea* var. *acephala*, *Chrysanthemum morifolium*, *Dahlia* sp., *Hippastrum* sp., *Iris* sp., *Lidoope platyphylla*, *Oenothera* sp., *Ophiopogon jaburan*, *Tagetes* sp.); plevelů a divoce rostoucích rostlin (*Ailanthus altissima*, *Cirsium japonicum*, *Laminum flexicaule*, *Polygonum* sp., *Pueraria lobata*). V Korejské republice byl tento škůdce zaznamenán též na rýži. V Nizozemsku byla přítomnost třásněnky *T. setosus* zjištěna jak na rostlinách hortenzie, tak i na několika druzích plevelů (např. *Heracleum sphondylium*, *Lamium purpureum*, *Urtica dioica*) rostoucích v okolí napadených hortenzií.

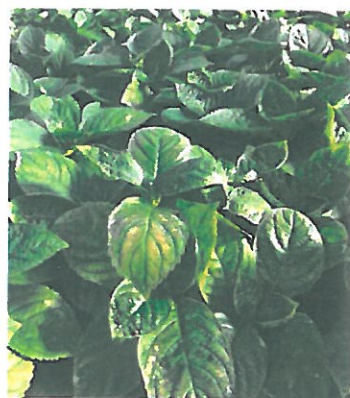
zána jako vektor TSWV, viru s velmi širokým okruhem hostitelských rostlin, včetně ekonomicky důležitých druhů zeleniny a okrasných rostlin.

O biologii, rozšíření a ekonomickém dopadu třásněnky *Thrips setosus* dosud chybí dostatek údajů. Z dostupné literatury není patrné, že by třásněnka působila závažné přímé či nepřímé škody v místech svého původu. *T. setosus* je považována v Japonsku spíše za minoritního škůdce rajčete a tabáku, zřejmě díky intenzivním kontrolním opatřením zaměřeným proti ostatním škodlivým organismům, např. třásněnce *Thrips palmi*.

Nicméně, studie provedené v Japonsku ukázaly, že *T. setosus* se vyznačuje rychlým vývojem, vysokou plodností a značným potenciálem pro růst populace. Tyto výzkumy rovněž potvrdily, že široký okruh hostitelských rostlin, vysoká míra růstu populace a schopnost přenosu TSWV umožňují, aby se třásněnka *Thrips setosus* stala významným škůdcem především plodin pěstovaných ve skleníkových hospodářstvích.

Možnosti šíření a ochrana

Potenciál pro šíření třásněnky *T. setosus* přirozenou cestou je poměrně omezený. Mezinárodní obchod s hostitelskými rostlinami určenými k pěstování je nejpravděpodobnější cestou šíření škůdce na dlouhé vzdálenosti. Dalšími možnými cestami průniku může být obchod s řezanými květinami a listy, ovocem, zeleninou, zeminou a růstovými substráty. Přes rozsáhlé geografické rozšíření třásněnky v Japonsku a široký

Hortenzie vykazující poškození listů třásněnkou *Thrips setosus*

Zdroj: EPPO

okruh hostitelů jsou její záchyty na rostlinném materiálu původem z Japonska (nebo Korejské republiky) velmi vzácné (v USA v 70. letech byl škůdce zachycen na řezaných květinách rodu *Dianthus* původem z Japonska). Stejně jako u ostatních druhů třásněnek je i detekce a kontrola této třásněnky, díky její malé velikosti a vysoké schopnosti reprodukce, velmi obtížná. Je nejspíše, jak dobře bude *T. setosus* kontrolována na základě současných postupů zavedených v Nizozemsku a ostatních členských státech Evropské unie. Navíc, zvážíme-li hospodářské dopady dřívějších zavlečení druhů třásněnek (např. druhu *Frankliniella occidentalis*), stejně tak i dalších savých škůdců rostlin a přenašečů virů, pak je velmi žádoucí zamezit jakémukoli dalšímu šíření třásněnky *Thrips setosus* na území Evropy.

Dr. Ing. Zdeněk Chromý,
ÚKZÚZ Brno

Třásněnka *Thrips setosus*

Zdroj: EPPO

výskytu škodlivých organismů na rostlinách rodu *Hymenocallis* (neboli *Ismene*), ale v tomto případě se jedná o neověřený údaj. V Nizozemsku byl škůdce poprvé detekován na podzim 2014 na hortenziích rostoucích v chráněných i venkovních podmínkách, přičemž úroveň napadení lze považovat za významnou.

Hostitelské rostliny škůdce

Thrips setosus je vysoce polyfágní druhem třásněnky, který byl v Japonsku zjištěn na mnoha rostlinných druzích včetně plodin, např. *Capsicum annuum*, *Cucumis sativus*, *Cucurbita moschata* (tykev muškátová), *Dioscorea japonica* (jam japonský), *Momordica charantia* („hořká okurka“), *Nicotina tabacum*, *Pisum sativum*, *Sesamum* sp.,

Příznaky výskytu a způsobené škody

Zaznamenaná poškození rostlin jsou typickým projevem třásněnek sajících na listech (stříbrné skvrny s tmavými vpichy na listoví). V Nizozemsku byly škody způsobené sáním třásněnek pozorovány též na kališních lístcích květů hortenzií. Třásněnka *T. setosus* je proká-

Poškození květů hortenzií způsobené třásněnkou *Thrips setosus*

Zdroj: EPPO